

Position paper duurzaamheid

Wegvervoer zet in op halvering CO₂ in 2030

TLN: vergaande transitie mogelijk en pure noodzaak voor de toekomst

In het Klimaatakkoord van Parijs is afgesproken snel een eind te maken aan het gebruik van fossiele brandstoffen. Fossiele brandstoffen zijn voor een belangrijk gedeelte de oorzaak van de overmatige CO₂ uitstoot. Concreet is in Parijs afgesproken de uitstoot van broeikasgassen met ten minste 40 procent te verminderen in 2030 ten opzichte van 1990. Met betrekking tot mobiliteit en het wegvervoer als onderdeel daarvan zijn nog grote slagen te maken om aan deze ambitie te (kunnen) voldoen. Transport en Logistiek Nederland (TLN) is van mening dat een transitie de komende jaren mogelijk, maar bovenal noodzakelijk is. TLN heeft de stellige ambitie om – samen met alle betrokken partijen – een halvering van CO₂ uitstoot van het wegvervoer te bewerkstelligen in 2030.

Drie speerpunten: zero emission, low emission en high efficiency

Waar in 2015 de klimaatemissies van vrachtauto's in Nederland optelden tot ruim 5 miljard kg CO₂ wil TLN die emissies tot 2030 terugbrengen naar minder dan 2,5 miljard kg CO₂. Het reductieplan om dit te gaan halen omvat drie speerpunten op het vlak van:

1. Zero emission
2. Low emission
3. High efficiency

Met deze ambitie geeft TLN duidelijk invulling aan de klimaatafspraken en de maatschappelijke transitieopgave. Het zijn bovendien ambities die goeddeels binnen Nederland tot stand kunnen komen. Dit laatste is van belang om daadwerkelijk een wezenlijke versnelling te kunnen realiseren.

Naast de nationale 'mogelijkheden' is het ook van belang om een aantal zaken/onderwerpen in EU-verband te regelen. De ervaring leert dat hiervoor meer tijd nodig en zullen de TLN-ambities in EU-verband meer voeten in aarde hebben. Niettemin is TLN van mening dat een vooruitstrevende 'best practise' de Nederlandse aanpak in de EU stevig op de kaart zet. Voor de reductie van schadelijke emissies (fijnstof en NO_x) en geluid ging de Nederlandse transportsector de afgelopen jaren al aan kop in de EU. Met de ambities van TLN kan de Nederlandse logistieke sector ook voor CO₂-reductie een leidende positie innemen in de internationale vergroening van transport.

Ambitie 1: Zero emission per 2025 in de binnenstad

TLN zet in op zero emission per 2025 in de binnenstad. Met deze ambitie voldoen nieuwe vrachtauto's die worden ingezet voor het vervoer in de binnensteden per 2025 aan de zero emissie norm. Deze transitie kan niet van de ene op de andere dag worden bewerkstelligd. Een overgangsfase blijft uiteraard wel noodzakelijk. TLN zet derhalve voor bestaande vrachtauto's in op een overgangsfase tot 2030 uitsluitend voor Euro 6-vrachtauto's die rijden op biobrandstof (Green Truck Fuel).

Sector vol met ambitie, maar kan het niet alleen

Om de ambitie van zero emission te halen is nauwe samenwerking met (keten)partners van essentieel belang. Met name om (regionale) versnippering te voorkomen en om landelijk geharmoniseerde afspraken voor de toegang tot binnensteden te bereiken. TLN ziet een aantal belangrijke condities:

- Beschikbaarheid door voertuigleveranciers: ten minste twee leveranciers van vrachtauto's dienen tijdig voldoende zero emission voertuigen te kunnen leveren om daadwerkelijk tijdig de transitie naar zero emission te halen.
- Samenwerking met gemeenten: de veertig grootste gemeenten dienen:
 - a. Uiterlijk in 2018 hun definitie van de 'binnenstad' te publiceren die vanaf 2025 zal gelden als zero emission gebied zodat transportondernemers daarop hun businessmodel kunnen voorbereiden.
 - b. In goed overleg terreinen beschikbaar te stellen aan de rand van de binnensteden voor de ontwikkeling van logistieke ontkoppelpunten met de vereiste laadsystemen.
 - c. In de aanloop tot 2025 en daarna tot 2030 (overgangstermijn Euro-6 voertuigen) voordelen te bieden aan bedrijven die vooruitlopend op de normstelling hun binnenstadslogistiek al zero emission uitvoeren (onder het mom van duurzaamheid loont).
 - d. Voor bijzondere voertuigen die niet (tijdig) kunnen voldoen aan de emissie-eisen een ontheffing af te geven. Deze voertuigen vragen een veel grotere investering voor ondernemers en hebben tevens een aanzienlijk langere afschrijvingstermijn dan 'normale' vrachtauto's. Denk bijvoorbeeld aan vrachtauto's voor het vervoer van bouwmaterialen of voor verhuizingen.
- Samenwerking met de Rijksoverheid:

De centrale overheid biedt ondernemers die al voor 2025 inzetten op zero emission een subsidie ter compensatie van hun extra kosten. De hoogte van de subsidie loopt af naarmate 2025 dichterbij komt. Deze investeringssubsidie helpt transporteurs de onrendabele top te overwinnen en versnelt de overstap naar zero emissie technologie.

Ambitie 2: Low emission met Green Truck Fuel voor binnenlands vervoer

Zero emissie is voorlopig qua kilometerbereik technisch gezien niet mogelijk voor vrachtauto's buiten de binnensteden (nationaal en internationaal transport). Op basis van de ambitie low emission voor binnenlands vervoer rijden vrachtauto's met brandstofmotor in Nederland vanaf 2025 op Green Truck Fuel. Dat kan zowel vloeibare (bijvoorbeeld HVO) als gasvormige (bijvoorbeeld CBG/LBG*) biobrandstof zijn. Green Truck Fuel kent wel een aantal 'spelregels':

- Green Truck Fuel mag niet concurreren met de wereldvoedselproductie
- Green Truck Fuel kan probleemloos in elke vrachtauto worden gebruikt
- Green Truck Fuel levert over de hele keten (well-to-wheel) een CO₂-reductie van ten minste 50 procent op.

Met de opschaling van de vraag naar geavanceerde biobrandstoffen wil TLN bijdragen aan de transitie en groene groei van de Nederlandse brandstofindustrie.

Low emission: ook gezamenlijkheid van belang

De ambitie low emission voor binnenlands vervoer vergt ook nauwe samenwerking met (keten)partners. TLN ziet een aantal condities:

- De brandstofleveranciers dienen overeenkomstig de juiste specificaties de productie van Green Truck Fuel op te schalen tot de verbruiksbehoefte van 2 miljard liter per jaar en zorgdragen voor landelijk laagdrempelige dekking en verkrijgbaarheid voor transportbedrijven.
- De Rijksoverheid moet beschikbaarheid van Green Truck Fuel waarborgen via een wettelijke regeling.
- De Rijksoverheid en brandstofleveranciers dienen samen zorg te dragen voor de hoogste haalbare bio-blend voor Green Truck Fuel tegen een marktconforme prijs die de Nederlandse concurrentiepositie voor energieproducenten en transporteurs waarborgt.

Ambitie 3: Verhogen efficiëntie in logistieke ketens

Transporteurs optimaliseren van nature binnen hun mogelijkheden de *efficiëntie* van hun werkzaamheden. Elke bespaarde kilometer levert zo een bijdrage aan de veelal beperkte rendementen van transportbedrijven. Voorbij 'hun mogelijkheden' liggen er in logistieke ketens niettemin kansen om de efficiëntie verder te verbeteren. Dat vergt afstemming van bedrijfsprocessen tussen verladers, vervoerders en ontvangers. Zo kunnen kleine aanpassingen binnen een schakel grote voordelen mogelijk maken voor een andere schakel. Hierdoor worden ketens efficiënter en tegelijkertijd competitiever. Deze inzet op het verhogen van de efficiëntie in logistieke ketens leidt uiteindelijk tot het verminderen van de energiebehoefte en tot kilometerreductie. Innovaties op het gebied van ketenefficiëntie vallen in de categorie 'no regret' omdat het is gericht op het realiseren van dezelfde transportprestatie met minder kilometers. Zo kan met het vergroten van de efficiëntie de verwachte groei van transport worden opgevangen. Hiervoor is het bedrijfsleven primair aan zet maar zijn samenwerkingsvormen met (de)centrale overheden van groot belang om kansen te vergroten en risico's te verkleinen.